

Klassen Kabinet

 RESPECT
FOUNDATION

KLASSENKABINET

Met deze les leg je in het kort uit waarom we stemmen en hoe de verkiezingen werken. Je bespreekt begrippen als democratie en oppositie. Ook gaan de leerlingen in de les aan de slag met hun politieke standpunten en vormen ze een partij met medeleerlingen. Wat vinden ze écht belangrijk? Wat zijn hun idealen? Welke naam krijgt hun partij? En wat is de slogan?

MEER POLITIEK IN PRAKTIJK BRENGEN?

Houdt dan ook echte klas- of zelfs schoolverkiezingen!
Vorm een coalitie en kabinet en laat de ministers van Schoolzaken ook een aantal echte beslissingen nemen. Het kan zo groot als je wil ;)

DOEL VAN DE LES

Informatieve les over stemmen en de Tweede Kamerverkiezingen. Enkele begrippen worden behandeld zoals; *oppositie*, *kabinet* en *coalitie*.
Daarnaast denken de leerlingen zelf na over (politieke) standpunten en gaan ze met anderen in dialoog over een gezamenlijk partijprogramma.

WERKVORMEN

Klassikale informatieve les, individueel je standpunten vormen/kiezen en in groepsverband een gezamenlijke set aan standpunten formuleren.

KENNIS/COMPETENTIES/VAARDIGHEDEN

Basiskennis over stemmen en tweede Kamer, mening vormen en onder woorden brengen, dialoog voeren, samenwerken, creatief vermogen.

SLIDE 02

Stemmen...

hoe zat dat ook alweer?

☐	Toppenberg	2
	G.R. (Gail) (v)	
☐	van de Pol	11
	L.A.J. (Lars) (m)	
☐	van Asseldonk	4
	L.A.H. (Lars) (m)	
☐	Uphus	5
	G.J.C.A. (Gert-Jan) (m)	
☐	van Berke	6
	M.F.M. (Riny) (m)	
☐	Geerdink	7
	C.M.E. (Carlijn) (v)	
☐	van Zutphen	8
	P.H.M. (Paul) (m)	
☐	Verhagen	10
	L.M.A.A. (Laurens) (m)	
☐	van de Pol	11
	L.A.J. (Lars) (m)	
☐	van Roessel	20
	L.J.M. (Loes) (v)	
☐	van Thiel	20
	J.G.T. (Hans) (m)	
☐	Coppelmanns	21
	L.T.H.C. (Bart) (m)	
☐	van der Bruggen	22
	M.H.M. (Maria) (v)	
☐	der Kinderen	23
	J.P.A. (Ans) (v)	
☐	Verhagen	24
	J.A. (Jan) (m)	

HOE ZIT HET NOU PRECIES?

Iedere Nederlander boven de 18 jaar met kiesrecht krijgt een oproep om te stemmen. Je verliest dit recht alleen door hele zware misdaden te plegen (en als je dus letterlijk in de gevangenis zit). In sommige landen zijn er andere regels voor kiesrecht, maar bijna overal ter wereld mogen alle volwassenen meestemmen.

SLIDE 03

wat heb je nodig?

18+

☐	Toppenberg	2
	G.R. (Gail) (v)	
☐	van de Pol	11
	L.A.J. (Lars) (m)	
☐	van Asseldonk	4
	L.A.H. (Lars) (m)	
☐	Uphus	5
	G.J.C.A. (Gert-Jan) (m)	
☐	van Berke	6
	M.F.M. (Riny) (m)	
☐	Geerdink	7
	C.M.E. (Carlijn) (v)	
☐	van Zutphen	8
	P.H.M. (Paul) (m)	
☐	Verhagen	10
	L.M.A.A. (Laurens) (m)	
☐	van de Pol	11
	L.A.J. (Lars) (m)	
☐	van Roessel	20
	L.J.M. (Loes) (v)	
☐	van Thiel	20
	J.G.T. (Hans) (m)	
☐	Coppelmanns	21
	L.T.H.C. (Bart) (m)	
☐	van der Bruggen	22
	M.H.M. (Maria) (v)	
☐	der Kinderen	23
	J.P.A. (Ans) (v)	
☐	Verhagen	24
	J.A. (Jan) (m)	

WAT HEB JE NODIG OM TE STEMMEN?

Het enige dat je nodig hebt is je stempas en je ID-bewijs. Mag je stemmen? Dan ontvang je de stempas persoonlijk via de post. Op de dag van de verkiezingen neem je deze samen met je ID-bewijs mee naar het stemlokaal in de buurt.

SLIDE 04

STEMHOKJE

Stemmen doe je alleen! Je bepaalt zelf op wie je stemt en hoeft dat aan niemand te vertellen. In het stemlokaal breng je je 'stem' uit in een afgesloten stemhokje. Vóór de verkiezingsdag krijg je met de post een kandidatenlijst. Hierop staan alle partijen en hun mensen waar je op kunt stemmen. Deze lijst lijkt exact op het stembiljet van het stembureau. Denk van tevoren dus goed na op wie je gaat stemmen. Niet alleen de partij, maar ook de persoon!

Kruis je voor de grap of per ongeluk teveel aan, dan is je stembiljet 'ongeldig' en telt hij niet mee.

SLIDE 05

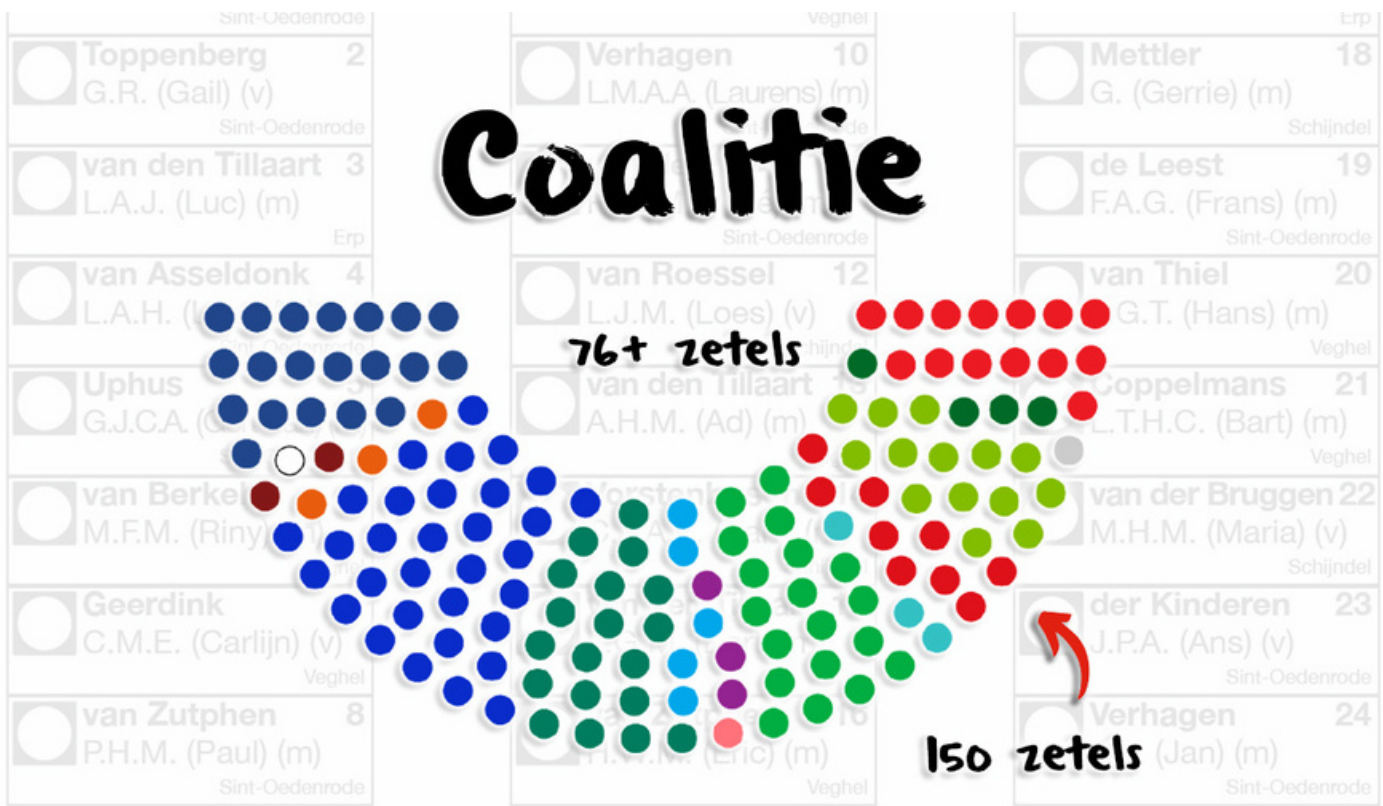

Hmmmm... Tweede Kamerverkiezingen. Hoe zit dat ook alweer?

TWEDE KAMER

De bekendste verkiezingen zijn de Tweede Kamerverkiezingen. Deze krijgen ook de meeste aandacht in de media. Het gaat hierbij om het kiezen van de 150 leden van de Tweede Kamer. Het volk kiest! Dit gebeurt om de vier jaar. Maar... ontstaat er ruzie binnen het kabinet of maken ze een grote beslissingsfout? Dan kan het zomaar zijn dat het kabinet moet opstappen (dit noem je 'het kabinet valt'). Als dat gebeurt, is het eerder tijd voor verkiezingen.

SLIDE 06

COALITIE

De partij die na de verkiezingen de meeste stemmen heeft, mag als eerste de partijen uitkiezen met wie zij wil en kan samenwerken. Samen vormen zij een coalitie. Een coalitie bestaat uit een meerderheid van de 150 Kamerleden (76 zetels of meer). Is de coalitie gevormd, dan stellen zij een kabinet samen. Een kabinet bestaat uit de minister-president en ministers met verschillende taken. Zij nemen beslissingen over Nederland.

De grootste partij levert ook de minister-president aan (ook wel premier genoemd). Hij is de voorzitter en het 'gezicht' van alle ministers. Hij is niet belangrijker dan de rest, maar vertegenwoordigt het gehele kabinet vaak bij belangrijke gebeurtenissen. Hij heeft een sturende rol; een soort kapitein van het (minster)schip.

SLIDE 07

OPPOSITIE

De overige leden van de Tweede Kamer zijn net zo belangrijk. Zij 'voeren oppositie'. Een **oppositie** bestaat dus uit alle partijen die niet regeren; zij doen niet mee met de ***regering**. Wat ze dan wel doen? Ze stellen kritische vragen over de plannen van de ministers, zodat er geen grote fouten worden gemaakt. Soms lijkt dit meer op geruzie. Maar goed kritisch zijn op elkaar, helpt om goede wetten te maken! Uiteindelijk moet de meerderheid van alle Kamerleden alle wetsvoorstellen goedkeuren die het kabinet bedenkt.

* Regering: de koning en alle ministers

SLIDE 08

Meeste stemmen gelden

Toppenberg

2

G.R. (Gail) (v)

Sint-Oedenrode

van den Tillaart

3

L.A.J. (Luc) (m)

Sint-Oedenrode

L.A.H. (Lars) (m)

Sint-Oedenrode

Uphus

5

G.J.C.A. (Gert-Jan) (m)

Sint-Oedenrode

van Berkel

6

M.F.M. (Riny) (m)

Veghel

Geerdink

7

C.M.E. (Carlijn) (v)

Veghel

van Zutphen

8

P.H.M. (Paul) (m)

Sint-Oedenrode

Verhagen

10

L.M.A.A. (Laurens) (m)

Sint-Oedenrode

van de Pol

11

R.M.M. (René) (m)

Sint-Oedenrode

van Roessel

12

L.J.M. (Loes) (v)

Schijndel

van den Tillaart

13

A.H.M. (Ad) (m)

Veghel

van Zutphen

14

P.H.M. (Paul) (m)

Veghel

van Zutphen

15

P.H.M. (Paul) (m)

Veghel

Mettler

18

G. (Gerrie) (m)

Schijndel

de Leest

19

F.A.G. (Frans) (m)

Sint-Oedenrode

van Thiel

20

J.G.T. (Hans) (m)

Veghel

Coppelmans

21

L.T.H.C. (Bart) (m)

Veghel

van der Bruggen

22

M.H.M. (Maria) (v)

Schijndel

der Kinderen

23

J.P.A. (Ans) (v)

Sint-Oedenrode

Verhagen

24

J.A. (Jan) (m)

Sint-Oedenrode

MEESTE STEMMEN GELDEN! WAAROM ZOU JE GAAN STEMMEN?

Tegenwoordig zeggen mensen vaak “Wat maakt het nou uit, mijn stem heeft toch geen zin!”. Dat klopt niet helemaal. Elke stem geeft een partij meer macht in de gemeente, provincie, Eerste en/of Tweede Kamer. Eén stem van een Kamerlid kan al genoeg zijn om een wet juist wel of niet door te laten gaan.

In een democratie* blijft het zo dat ‘de meeste stemmen gelden’. Dus hoe meer leden van een partij in de gemeenteraad, het provinciebestuur of de Eerste of Tweede kamer zitten, hoe meer invloed die partij heeft. Alle verkiezingen zijn dus belangrijk en iedere stem telt mee. Altijd stemmen dus!

*Democratie is een manier waarop je een land kunt besturen. In een democratie heeft het volk het voor het zeggen. Het volk kiest wie hun ‘stemmen’ vertegenwoordigen. En al deze partijen moeten dus samenwerken om het beste voor alle Nederlanders te regelen!

SLIDE 09

wat je belooft moet je doen!

STEMBILJET

Gelieve hieronder het hokje van uw keuze in te kleuren

LOZE BELOFTES

Toppenberg

2

G.R. (Gail) (v)

Sint-Oedenrode

van den Tillaart

3

L.A.J. (Luc) (m)

Sint-Oedenrode

van Asseldonk

4

L.A.H. (Lars) (m)

Sint-Oedenrode

Uphus

5

G.J.C.A. (Gert-Jan) (m)

Sint-Oedenrode

van Berkel

6

M.F.M. (Riny) (m)

Veghel

Geerdink

7

C.M.E. (Carlijn) (v)

Veghel

van Zutphen

8

P.H.M. (Paul) (m)

Sint-Oedenrode

Verhagen

10

L.M.A.A. (Laurens) (m)

Sint-Oedenrode

van de Pol

11

R.M.M. (René) (m)

Sint-Oedenrode

van Roessel

12

L.J.M. (Loes) (v)

Schijndel

van den Tillaart

13

A.H.M. (Ad) (m)

Veghel

van Zutphen

14

P.H.M. (Paul) (m)

Veghel

van Zutphen

15

P.H.M. (Paul) (m)

Veghel

Mettler

18

G. (Gerrie) (m)

Schijndel

de Leest

19

F.A.G. (Frans) (m)

Sint-Oedenrode

van Thiel

20

J.G.T. (Hans) (m)

Veghel

Coppelmans

21

L.T.H.C. (Bart) (m)

Veghel

van der Bruggen

22

M.H.M. (Maria) (v)

Schijndel

der Kinderen

23

J.P.A. (Ans) (v)

Sint-Oedenrode

Verhagen

24

J.A. (Jan) (m)

Sint-Oedenrode

WAT JE BELOOFT MOET JE DOEN!

Wat je belooft moet je doen! In de verkiezingstijd beloven partijen veel om stemmen te winnen. Het is voor het volk natuurlijk belangrijk dat de partijen deze beloftes ook echt nakomen. Dat is soms lastig, vooral als je als partij (om een meerderheid te krijgen) samen moet gaan werken met een partij die heel andere dingen belooft. Samen moeten de partijen er zo goed mogelijk uitkomen, voordat ze kunnen gaan regeren. Na de verkiezingen kost het altijd veel tijd om goede afspraken met elkaar te maken.

SLIDE 10

WAAROM IS STEMMEN ZO BELANGRIJK??

Bekijk [het filmpje van Prodemos](#)

De grootste groep 'niet-stemmers' zijn nog altijd de jongeren van 18 t/m 25 jaar. Dat is jammer, want jongeren hebben juist een belangrijke visie op en rol in de toekomst. Het is jullie toekomst!

Dus... als je 18 bent... LAAT je stem horen!

SLIDE 11

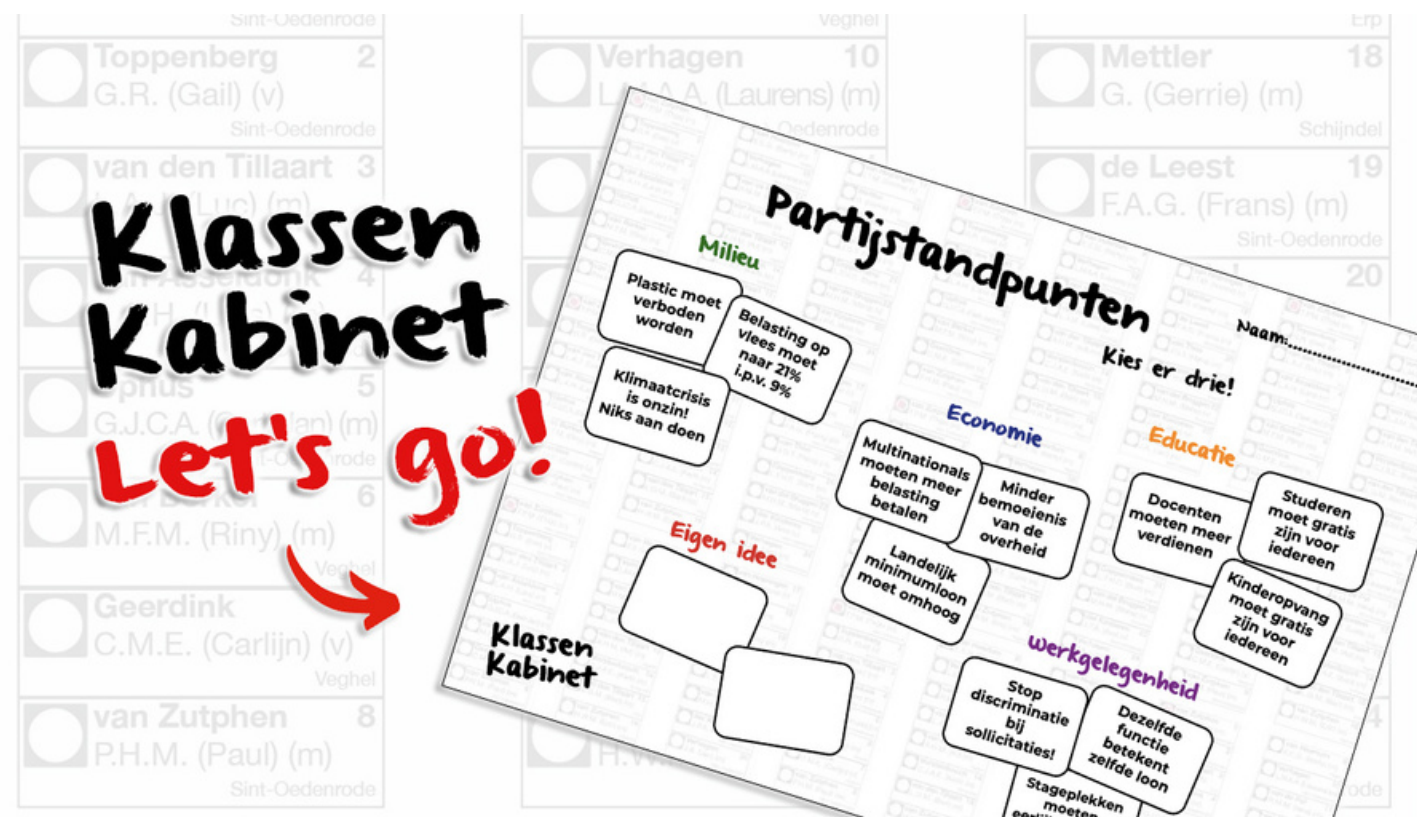
Klassen Kabinet
Let's go!

Sint-Oedenrode	veghel	erp
☐ Toppenberg 2 G.R. (Gail) (v)	☐ Verhagen 10 L.M.A.A. (Laurens) (m)	☐ Mettler 18 G. (Gerrie) (m)
☐ van den Tillaart 3 L.A.J. (Luc) (m)	☐ van den Tillaart 11 L.A.J. (Luc) (m)	☐ de Leest 19 F.A.G. (Frans) (m)
☐ van Asseldonk 4 L.A.H. (Lars) (v)	☐ van den Tillaart 12 L.A.H. (Lars) (v)	☐ van Thiel 20 J.G.T. (Hans) (m)
☐ Uphus 5 G.J.C.A. (Gert-Jan) (m)	☐ van den Tillaart 13 A.H.M. (Ad) (m)	☐ van den Tillaart 21 A.H.M. (Ad) (m)
☐ van Berckelaer 6 M.F.M. (Riny) (m)	☐ van den Tillaart 14 C.J.A. (Karli) (m)	☐ van den Tillaart 22 M. (Maria) (v)
☐ Geerdink 7 C.M.E. (Carlijn) (v)	☐ van den Tillaart 15 L.G.M. (Bart) (m)	☐ der Kinderen 23 J.P.A. (Ans) (v)
☐ van Zutphen 8 P.H.M. (Paul) (m)	☐ van Zutphen 16 H.W.M. (Eric) (m)	☐ Verhagen 24 J.A. (Jan) (m)

KLASSENKABINET LET'S GO!

We gaan aan de slag met onze eigen politieke standpunten. Wat vinden we nou écht belangrijk? De leerlingen denken eerst individueel na en vormen vervolgens met een aantal anderen een partij. Wat zijn de gezamenlijke idealen? Wat wordt jullie partijnaam en waarom moeten mensen op jullie stemmen?

SLIDE 12

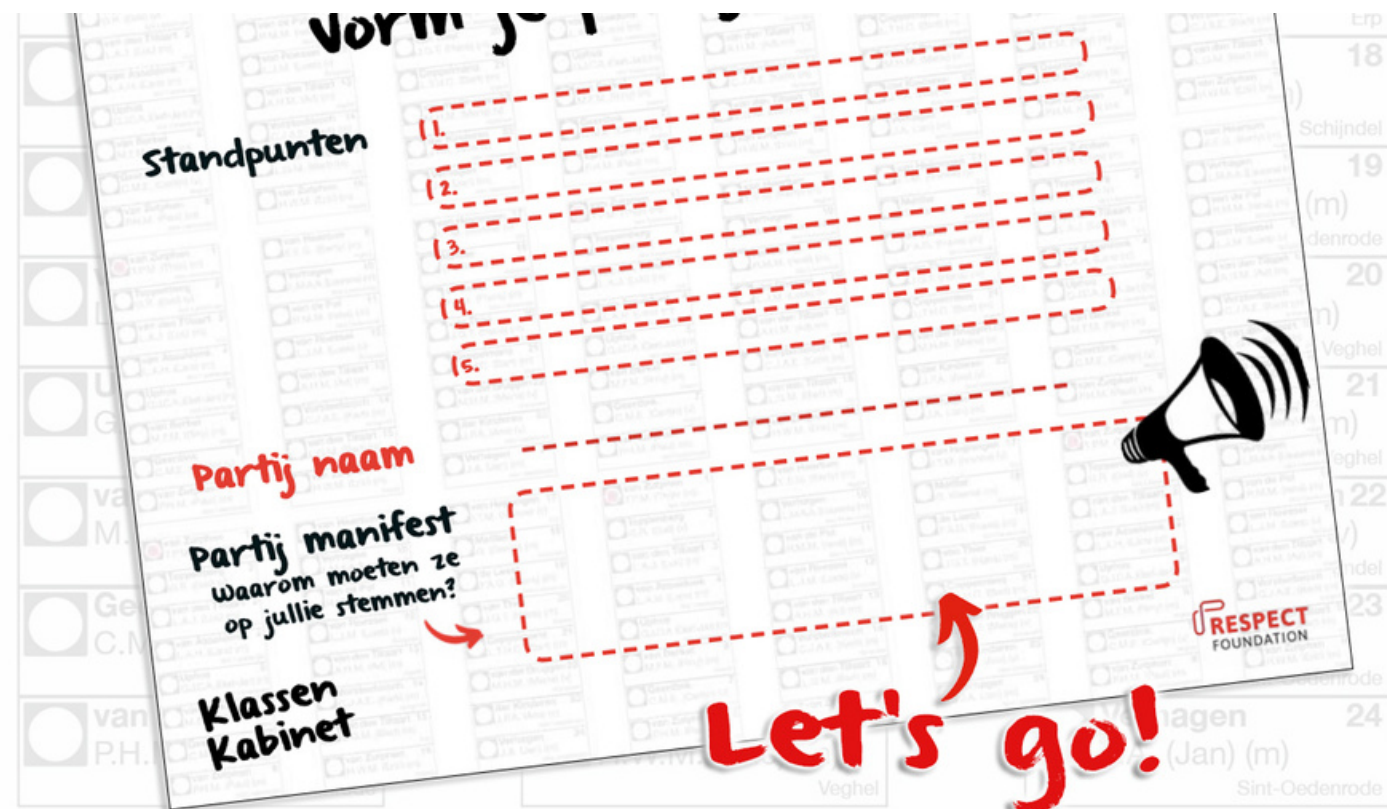

STANDPUNTEN WERKBLAD

Individueel

Elke leerling start met een standpunten-werkblad, deel ze uit of laat elke leerling hem downloaden. Elke leerling kiest uit de standpunten de drie belangrijkste en kruis deze aan, omcirkelt ze of klikt ze digitaal aan. Er zijn twee lege vakjes voor eigen ideeën, mocht jouw mening/standpunt er niet tussen staan.

SLIDE 13

VORM JE PARTIJ

Deel het werkblad 'KlassenKabinet' uit of laat de leerlingen het downloaden.

IN GROEPJES

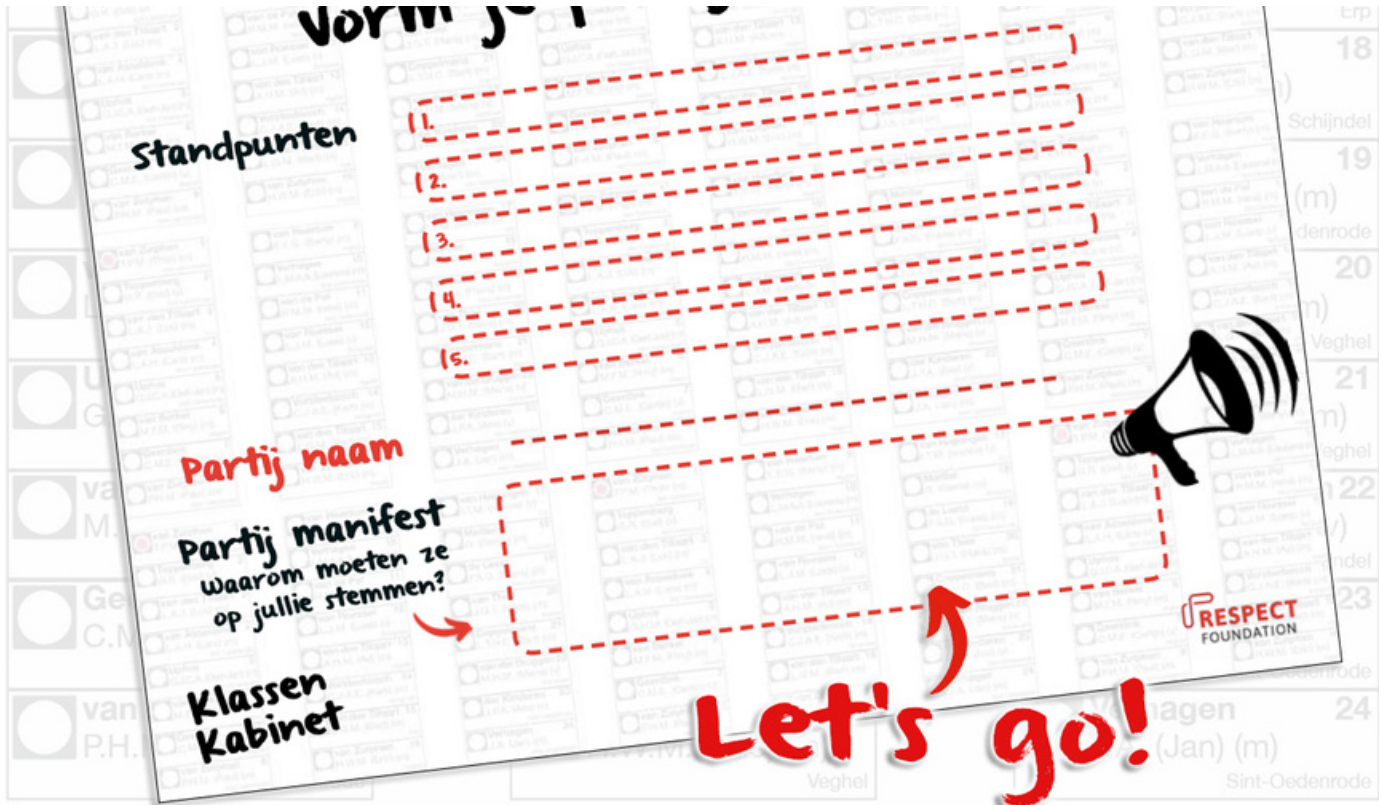
Vorm willekeurige groepen van drie á vier (in de klas of via break-out rooms.) In je groepje bespreek je welke drie standpunten iedereen heeft. Wat vinden jullie van elkaars standpunten? Waarin kan jij je vinden en waarover vormt zich een discussie? Het kan zijn dat er verschillende meningen zijn. Bij deze oefening is het de truc om de overeenkomsten te vinden.

Kom gezamenlijk tot vijf partijpunten. Wat vinden jullie belangrijk? Waar gaan jullie je voor inzetten? Zoek naar de overeenkomsten!

TIP

Vergeet niet jullie namen rechts boven in het werkblad in te vullen. Het is handig als één iemand in het groepje dingen noteert.

SLIDE 14

PARTIJNAAM EN MANIFEST

Hebben jullie je vijf punten? Dan is het tijd om je partij een naam te geven en een kort manifest* te schrijven. Waardoor moeten mensen op jullie stemmen? Waar maken jullie je hard voor? Lever deze in bij de docent.

*Manifest: een korte en duidelijke beschrijving van jullie meningen over het standpunt.

SLIDE 15

AFSLUITING

Sluit de les af door een aantal partijen te vragen hun manifest voor te lezen en de bijbehorende standpunten. De rest van de groep kan hierop reageren. Zijn klasgenoten het echt oneens? Vraag dan naar hun manifest en standpunten! Bepaal zelf of je elk groepje aan het woord wilt laten of maar een aantal programma's uitlicht.

Je kunt de les afsluiten met een aantal reflectievragen.
Maak eventueel gebruik van onderstaande voorbeelden:

REFLECTIEVRAGEN

PROCES

Wat vonden jullie ervan?

Was het moeilijk?

Heb je verrassende standpunten van je klasgenoten gehoord?

Hebben jullie misschien al een rolverdeling binnen jullie partij ontdekt?

Wie is er bijvoorbeeld minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap? En wie de minister van Financiën?

INHOUD

Waarom zijn de Tweede Kamerverkiezingen belangrijk?

Zou je gaan stemmen als je 18 bent?

Heb je het idee dat we in Nederland in een democratie leven?

Zou je zelf minister willen zijn? Waarvan? Wat zouden je standpunten zijn?

Ken je de namen van partijen in Nederland en waar ze voor staan?

Zou je dat uitzoeken als je kiesrecht hebt? Waarom wel/niet?

MEER POLITIEK?

Wil je de leerlingen ook echt laten stemmen? Geef de leerlingen dan op een ander moment in de week een stembiljet met de namen van jullie partijen. Laat ze anoniem aankruisen welke partij en -lid hun voorkeur heeft. De partij met de meeste stemmen mag bepalen met welke groepjes ze een coalitie willen vormen. Let op; het aantal leerlingen in de coalitie moet de meerderheid van de klas zijn! De rest voert oppositie. Laat de coalitie een week lang klassenregels bepalen die passen bij hun standpunten.

Voorbeeld:

Is 'groen gewoon doen' aan de macht dan gaat de kachel uit en wordt afval gescheiden.

Is 'vrijetijd & vrijheid' aan de macht, tja... dan misschien even geen huiswerk deze week!

MEER RESPECT?

Doe een van onze lessen op www.lessonUp.com/respect

Bezoek onze website: www.respectfoundation.nl

Of onze campagnepagina: www.weekvanrespect.nl